

ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ

της Μαρίας Στρατηγάκη

Δεκαπέντε χρόνια δράσης για την προώθηση των γυναικών στην πολιτική στην ΕΕ

Με αφορμή τη πρόσφατη τροποποίηση του νόμου για τη συμμετοχή των γυναικών στις νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές και την ενεργοποίηση των γυναικείων οργανώσεων ενόψει των επικείμενων βουλευτικών εκλογών νομίζουμε ότι είναι σκόπιμο να εξετάσουμε τα αριθμητικά στοιχεία της συμμετοχής των γυναικών στα Κοινοβούλια και τις κυβερνήσεις στις χώρες μέλη και τις χώρες -εταίρους της ΕΕ και να ξαναθυμηθούμε μερικά στοιχεία της ευρωπαϊκής πολιτικής στον τομέα αυτό.

Το 2007 συμπληρώνονται 15 χρόνια από την πανηγυρική έναρξη των δράσεων της ΕΕ για την προώθηση των γυναικών στα κέντρα των πολιτικών αποφάσεων στο Ευρωπαϊκό Συνέδριο «Οι γυναίκες στην Εξουσία» που οργανώθηκε στην Αθήνα τον Νοέμβριο του 1992. Όπως φαίνεται στα διαγράμματα ο αριθμός των γυναικών στα εθνικά κοινοβούλια και τις κυβερνήσεις διαφοροποιείται έντονα από χώρα σε χώρα και κυμαίνεται από 0 (γυναίκες στις εθνικές κυβερνήσεις στην Κύπρο και την Τουρκία) μέχρι 55% (γυναίκες στην κυβέρνηση της Αυστρίας) και 50% (γυναίκες στις κυβερνήσεις της Νορβηγίας και της Ισπανίας) σύμφωνα με τα πρόσφατα στοιχεία της ευρωπαϊκής βάσης δεδομένων (17.11.2006) (Βλ. http://ec.europa.eu/employment_social/women_men_stats/index_en.htm).

Η Ελλάδα βρίσκεται στην προτελευταία θέση της ΕΕ των 15 ως προς τον αριθμό των γυναικών στο κοινοβούλιο (13%), ενώ τα ποσοστά στις σκανδιναβικές χώρες υπερτερούν κατά πολύ του Ευρωπαϊκού μέσου όρου (23%). Η μεγαλύτερη είναι η συμμετοχή των γυναικών στην Σουηδία (47%) ενώ δύο χώρες του ευρωπαϊκού Νότου (η Ισπανία και η Πορτογαλία) βρίσκονται πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Η συμμετοχή των γυναικών στην ελληνική κυβέρνηση παρόλο που κυμαίνε-

ται και αυτή σε χαμηλά επίπεδα βρίσκεται σε καλύτερη συγκριτικά θέση στην ΕΕ (12^η θέση από το τέλος με 17%).

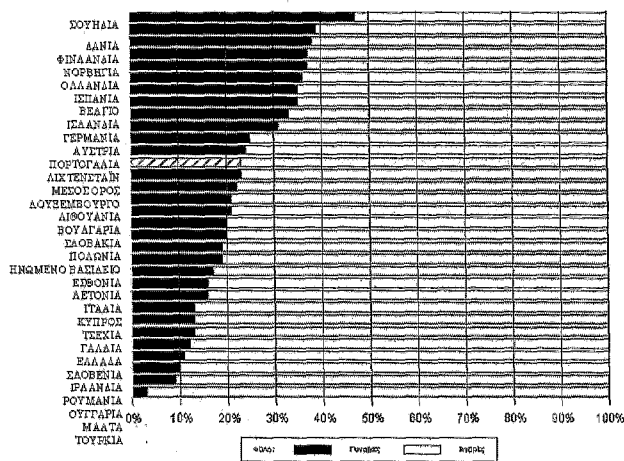
Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αναπτύχθηκε κυρίως το διάστημα από το 1992 μέχρι το 1996 κορυφώθηκε με την υπογραφή της Σύστασης του Συμβουλίου Υπουργών για την ισόρροπη συμμετοχή γυναικών και ανδρών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων (96/694/ΕΚ). Κομβικά στοιχεία της πολιτικής υπήρξαν οι δύο προεκλογικές εκστρατείες με κοινά συνθήματα σε όλες τις χώρες που είχαν ως αποτέλεσμα να αυξηθούν σημαντικά οι γυναίκες στο Ευρωκοινοβούλιο το 1994 και 1999 και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 1995. Σήμερα οι γυναίκες μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι 31% (223 ευρωβουλευτίνες) και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή 29% (7 Επίτροποι).

Η δυναμική που δημιουργήθηκε σε ευρωπαϊκό επίπεδο αναβάθμισε το αίτημα των γυναικείων οργανώσεων για τη συμμετοχή των γυναικών στα πολιτικά κέντρα αποφάσεων και σε εθνικό επίπεδο. Στην Ελλάδα σημαντικό ρόλο στην κατεύθυνση αυτή έπαιξε ο Σύνδεσμος για τα Δικαιώματα της Γυναίκας

που είχε φέρει στο προσκήνιο το ζήτημα πολύ νωρίτερα, στις εκλογές του 1989. Η άμεση ευρωπαϊκή επιρροή στις αρχές της δεκαετίας του 1990 έγινε εμφανής με τη δημιουργία του Πολιτικού Συνδέσμου Γυναικών ο οποίος δυστυχώς εδώ και μερικά χρόνια είναι αδρανής.

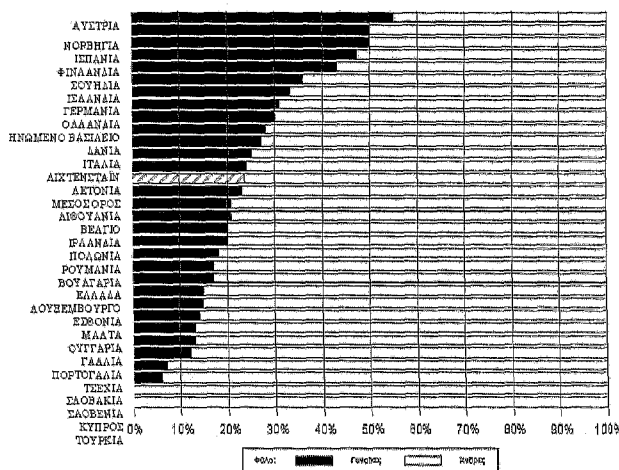
Η ανάπτυξη πολιτικής στην ΕΕ που εφαρμόζεται σε όλες τις χώρες δεν πρέπει να δημιουργεί την εντύπωση ότι θέλει σε κάθε χώρα υπάρχουν διαφορετικές θεωρήσεις της ισότητας των φύλων και της σχέσης των γυναικών με την πολιτική. Σε γενικές γραμμές οι θετικές δράσεις υπέρ των γυναικών και ιδιαίτερα οι ποσοτώσεις θεωρήθηκαν σε ορισμένες χώρες όπως η Ελλάδα, απολύτως χρήσιμα προσω-

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΑ

Ποσοστό

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ

Ποσοστό

Συνέχεια από τη σελ. 25 - ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ

ρινά μέτρα. Όμως, η πολιτική της ισάριθμης αντιπροσώπευσης στα ψηφοδέλτια και στα κυβερνητικά σχήματα που έχει υιοθετηθεί σε ορισμένες χώρες (Γαλλία, Σουηδία, Ισπανία, Νορβηγία) εξακολουθεί να αποτελεί αντικείμενο έντονων αντιπαραθέσεων.

Δυστυχώς στην Ελλάδα ακόμα ο πρόσφατος νόμος για την συμμετοχή τουλάχιστον κατά 1/3 κάθε φύλου στα ψηφοδέλτια της τοπικής αυτοδιοίκησης αναθεωρήθηκε

υπό τις πιέσεις των δημοτικών και νομαρχιακών αρχόντων που φαίνεται ότι «απειλούνται» ακόμα και από την απλή συμμετοχή των γυναικών στην εκλογική διαδικασία. Ας ελπίσουμε ότι ο αργός αλλά σταθερός εξευρωπαϊσμός της ελληνικής κοινωνίας θα έχει αποτελέσματα όχι μόνον την μαζική είσοδο των γυναικών στην αγορά εργασίας αλλά και τη μαζική συμμετοχή τους στα κέντρα αποφάσεων.